

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Ramboll Finland Oy, yhteyshenkilö Sirpa Muotio

Puhdistettavan alueen sijainti

Fosfaatintie, Kokkola

272-44-1-22

Kiinteistön omistaja

KIP Infra Oy

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on vastaanottanut ilmoituksen pilaantuneen maaperän puhdistamisesta.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä riittävän ajoissa kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen vaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle 1.12.2021.

Kiinteistön omistajan kuuleminen

Kiinteistön omistajaa ei ole kuultu ilmoituksen johdosta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaista ei ole kuultu ilmoituksen johdosta.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

Asiasta ei ole aiempia viranomaispäätöksiä tai lausuntoja.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- KIP Infra Oy. Kiinteistön 272-44-1-22 eteläosan maaperän tutkimusraportti. Ramboll Finland Oy, 11.10.2021.
- KIP Infra Oy. Kiinteistön 272-44-1-22 eteläosan kunnostuksen yleissuunnitelma. Ramboll Finland Oy, 30.11.2021.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Valtionyhtiö Rikkihappo Oy perusti rikkihappo- ja superfosfaattitehtaat suurteollisuusalueelle vuonna 1945. Rikkihappo Oy:n laitoksissa jatkojalostettiin Pyhäsalmen kaivoksen louhinnassa syntynyttä rikkikiisurikastetta. Outokumpu on perustanut sinkki- ja kobolttitehtaita alueelle vuodesta 1962 alkaen. Kokkolan suurteollisuusalueella toimii tänä päivänä 18 tuotannollista yritystä ja noin 60 palvelualan yritystä.

Alue on siirtynyt vuonna 2007 KIP Infran omistukseen. KIP Infralla ei ole ollut pilaantuneisuutta aiheuttavaa toimintaa alueella, joten alueen mahdollinen pilaantuneisuus on tapahtunut aikaisemmin.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Kohde on asemakaavassa merkitty teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jolla on tai jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (T/kem).

Kunnostettavalla kiinteistönosalla ei ole sijainnut tuotannollista toimintaa missään vaiheessa, vaan alue on toiminut lähinnä varastoalueena. Viime vuosikymmeninä kiinteistönosalla ei ole ollut mitään toimintaa ja alue on hiljalleen metsittyä.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Alueen maaperä on pääasiassa hiekkaa. Kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue (1027251 Patamäki) sijaitsee tutkimusalueelta noin 1 km:n etäisyydellä idässä. Tutkimusalueella on pohjavesi lähellä maanpintaa. Selvitysten mukaan pohjaveden virtaussuunta on kohti merta. Meri sijaitsee tutkimusalueelta lähimmillään noin 700 m:n etäisyydellä.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehdyt maaperä- sekä pohja- ja pintavesitutkimukset

Tutkimukset sijoittuvat KIP Eteläisen alueelle kiinteistön 272-44-1-22 eteläosaan noin 4,6 hehtaarin alueelle, joka on pääasiassa hiekka- ja metsäaluetta. Tutkimukset suoritettiin 25.8.2021 ja 26.8.2021. Tutkimusalueelle sijoitettiin 13 koekuoppaa. Näytteet otettiin kaivannon sortumisvaarasta johtuen kerroksittain muodostetuista kasoista. Kerroksittain otetut näytteet muodostuivat 10–15 osanäytteestä. Maanäytteistä analysoitiin öljyhiilivedyt ($>C_{10}-C_{40}$), PIMA-metallit sekä PAH-, PCB- ja PCDD/F-yhdisteet.

Alueelle asennettiin pohjavesiputket 25.8.2021, ja pohjavesinäytteet otettiin 15.9.2021. Pohjavesinäytteistä analysoitiin sameus, pH, sähkönjohtokyky, kloridi, sulfaatti, ammoniumtyppi, liukoiset PIMA-metallit, öljyhiilivedyt ($>C_{10}-C_{40}$) ja PAH-yhdisteet.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Kolmessa näytepisteessä (RF110, RF113 ja RF115) havaittiin valtioneuvoston asetuksen 214/2007 ylemmän ohjearvon ylityksiä koboltin, kuparin, nikkelin ja sinkin osalta. Lisäksi havaittiin ylemmän ohjearvon ylittävä pitoisuus arseenia näytepisteissä RF113 ja RF115 sekä elohopeaa näytepisteissä RF110 ja RF113. Yhdessä näytepisteessä (RF121) havaittiin pintamaassa kuparin pitoisuuden ylittävän alemman ohjearvon. Lisäksi kromia ja lyijyä havaittiin alemman ohjearvon ylittävät pitoisuudet näytepisteessä RF113. Yhdessä näytepisteessä todettiin pintamaassa kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia PCB- ja PCDD/F-yhdisteitä. Lisäksi useassa näytepisteessä todettiin pintamaassa kynnysarvon ylittäviä metallipitoisuuksia.

Alue on teollisuuskäytössä, joten siellä voidaan soveltaa VNa:n 214/2007 ylempiä ohjearvotasoja. Kohteen voidaan siis katsoa olevan pilaantunut alueilla, joissa todettiin metallipitoisuuksien ylittävän ylemmät ohjearvotasot. Todetut haitta-aineet ovat yleisesti ottaen kemiallisilta ominaisuuksiltaan niukkaliukoisia ja maaperässä kulkeutumattomia ja siten pysyviä.

Kunnostettavan alueen pinta-ala on tehtyjen tutkimusten perusteella noin 7 000 m². Pilaantunut maa-aines sijaitsee heti humuskerroksen alapuolella tai heti maanpinnassa ulottuen noin 0,3 m:n syvyyteen. Pilaantunutta maata arvioidaan alueella olevan noin 2 000 m³.

Pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Pohjavesiputkessa PVP1 todettiin ympäristölaatunormin (EQS) ylittäviä pitoisuuksia kadmiumia, kobolttia, nikkeliä ja sinkkiä. Patamäen pohjavesialueen yhteistarkkailussa on todettu lähialueen pohjavesiputkissa ympäristölaatunormin (EQS) ylittäviä sinkkipitoisuuksia, mutta muille metallipitoisuuksille ei löydy lähialueelta vertailuarvoja.

Pohjavedessä todetut kohonneet metallipitoisuudet eivät yksinomaan johdu kiinteistöllä havaitusta maaperän pilaantuneisuudesta. Alueella tehtävä pilaantuneen maan puhdistaminen vähentää osaltaan pohjaveden kuormitusta.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Kunnostuksen tavoitteena on, että alueelta poistetaan VNa:n 214/2007 ylemmät ohjearvot ylittävä pilaantunut maa-aines. Mikäli kiinteistön alueella ei työteknisistä syistä voida poistaa kaikkia pilaantuneita maa-aineksia ja alueelle jää kunnostuksen jälkeen mukaisia ylempiä ohjearvoja ylittäviä pitoisuuksia haitta-aineita, laaditaan kohteelle riskinarvio.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet sekä työn toteuttaminen

Kunnostusmenetelmänä käytetään massanvaihtoa. Tässä kohteessa ekotehokkaimpaan ja kustannustehokkaimpaan ratkaisuun päästään käyttämällä em. massanvaihtotekniikkaa, jossa pilaantuneeksi arvioidulta alueelta poistetaan pintamaat ja pilaantunut maa-aines noin 0,3 metrin syvyyteen asti.

Pilaantuneen kerroksen alapuolisesta maaperästä otetaan näytteitä, joilla varmistetaan kaivussyvyyden riittävyys. Mikäli aistinvaraisesti pilaantuneeksi todetun kerroksen alapuolisessa maa-aineksessa todetaan tavoitetason ylittäviä haitta-aine pitoisuuksia, jatketaan maa-aineksen poistoa noin 0,1–0,15 m:n paksuisina kerroksina niin kauan kunnes kenttämittauksilla voidaan todeta tavoitetaso saavutetuksi. Kunnostuksen jälkeen alueelta otetaan riittävä määrä kokoomanäytteitä kunnostustavoitetason varmistamiseksi. Näytteet toimitetaan laboratorioon analysoitavaksi.

Mikäli kaivantovesiä muodostuu kunnostuksen aikana siinä määrin, että kaivantoja täytyy kuivattaa pumppaamalla, vesien haitta-ainepitoisuudet tarkistetaan. Massanvaihdon aikana kaivannot pidetään kuivana

tarvittaessa pumppaamalla. Kaivantovedet pyritään ensisijaisesti imeyttämään takaisin maaperään. Kaivantovesiä ei johdeta missään tapauksessa viemäriin. Mikäli poistettava vesi sisältää haitta-aineita, käytetään myös soveltuvia käsittelymenetelmiä (esim. aktiivihiihi-suodatus). Vesien käsittelyssä syntyvät sakat ja muut jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Pilaantuneet maamassat kuormataan ja kuljetetaan valvojan osoittamaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan. Kuljetusreitteinä käytetään valtaväyliä, jolloin vältetään asutusalueiden tms. läpiajo. Kuormat suojataan peitteillä kuljetuksen ajaksi pölyämisen ehkäisemiseksi.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Maaperästä mahdollisesti tavatut jätteet erotellaan maa-aineksen seasta ja toimitetaan valvojan valitsemaan paikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan kyseisiä jätteitä. Jätteet toimitetaan mahdollisuuksien mukaan ensisijaisesti hyötykäyttöön lähimmälle kierrätys-/hyötykäyttöasemalle.

Kaatopaikkakelpoisuustestausta varten pilaantuneen alueen pintamaanäytteistä (RF110, RF113 ja RF115) muodostettiin kokoomanäyte. Näytteessä todettiin vaarallisen jätteen pitoisuusrajan ylittävän koboltilla, kuparilla, nikkelillä ja sinkillä. Haitta-aineiden liukoisuudet alittavat vaarallisen jätteen kaatopaikalle annetut raja-arvot, joten kyseisen kaltainen maa-aines voidaan läjittää vaarallisen jätteen kaatopaikalle.

Tarvittaessa pilaantuneita maamassoja välivarastoidaan kunnostettavalla alueella enintään 2 kk:n ajan. Välivarastoinnin ajaksi maamassat peitetään. Maa-ainesten poiston jälkeen välivarastointialueen pintamaat poistetaan ja alueelta otetaan näytteitä, joilla varmistetaan maaperän pilaantumattomuus.

Massanvaihdoissa pilaantuneet maat (pitoisuudet yli kunnostustavoitteiden) toimitetaan XRF-kenttämittarilla lajiteltuna käsiteltäväksi ja loppusijoitettavaksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan.

Kunnostustyön yhteydessä kiinteistön muilta alueelta poistetaan ns. nuhraantunutta pintamaata (kynnysarvomaat) jotka eivät rakennusteknisesti sovellu täyttömaaksi. Kyseiset maa-ainekset toimitetaan asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Kunnostustyötä valvoo ja ohjaa ympäristötekkinen valvoja (tarvittaessa useampi), jonka tehtäviin kuuluvat näytteenotot ja havainnointi, pois kuljetettavan maa-aineksen ja jätteen sijoituskohteiden osoittaminen, siirtoasiakirjojen laadinta, massamäärien kirjanpito ja yhteydenpito valvoviin ympäristöviranomaisiin. Lisäksi valvoja ottaa kunnostuksen edetessä tarvittavan määrän jäännöspitoisuusnäytteitä.

Valvoja ohjaa kaivutyötä ja maa-ainesten mahdollista lajittelua ennakkotutkimustiedon ohella työnaikaisella näytteenotolla sekä kenttäanalyysillä ja -havainnoilla. Massanvaihdon yhteydessä otettavien maanäytteiden haitta-ainepitoisuuksia seurataan kenttäanalyysillä (esim. XRF). Aiempien tutkimusten laboratoriotulosten sekä työn aikana tehtävien kenttähavaintojen ja -analyysien perusteella maa-ainekset lajitellaan ja ohjataan pitoisuuksien mukaan loppusijoitukseen.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Työssä merkittävimmät haitta-aineet ovat raskasmetallit. Tarvittaessa käytetään työmaalla hengityssuojaimia ja muita suojarusteita. Työntekijöiden on käytettävä kulloisenkin työtilanteen vaatimusten mukaisia henkilökohtaisia suojarusteita. Kaikilta kunnostustyömaalla työskenteleviltä vaaditaan KIP-alueen turvallisuusohjeiden mukaisesti voimassa oleva työturvallisuuskortti ja KIP-alueen yleinen turvallisuuskoulutus. Kunnostettavalla alueella ruokailu ja juominen on kielletty.

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

Lieviä työtapaturmia varten työmaalle varataan ensiapuvälineet. Työmaalle laitetaan näkyville yleiset hälytysnumerot ja kohteen osoitetiedot. Työmaa eristetään/aidataan siten, että ulkopuolisilla ei ole pääsyä työmaa-alueelle. Em. toimien asianmukainen suorittaminen on urakoitsijan vastuulla. Ympäristötekkinen valvoja seuraa koko työn ajan työmaalta mahdollisesti löytyviä uusia haitta-aineita, rakenteita tai muuta normaalista poikkeavaa.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Puhdistustyön aloitusilmoitus toimitetaan ympäristötekkinen valvojan toimesta Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä Kokkolan kaupungin ympäristöviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle. Ilmoituksessa kerrotaan työn aikataulu sekä vastuuhenkilöiden nimet ja yhteystiedot.

Valvoja pitää kirjaa muun muassa seuraavista asioista:

- Alueelta poistetut massat (määrä, alkuperä, pitoisuus, välivarastointi, sijoituspaikka ja ajankohta)
- Kunnostuksen aikana otetut näytteet (näytteenottaja, näytteenottoaika, mittaustulokset)
- Kohteeseen mahdollisesti jäävien massojen laatu ja sijainti
- Kunnostuksen toteutukseen liittyvät merkittävät/poikkeavat asiat
- Poistettujen vesien käsittelytiedot

Tehdyistä maaperään kohdistuneista tutkimus- ja mahdollisista puhdistustoimenpiteistä sekä toimenpiteiden jälkeisestä riskitilanteesta laaditaan loppuraportti, joka toimitetaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristöviranomaiselle sekä kiinteistönomistajalle.

Viranomaisen ratkaisu

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut Kokkolan kaupungissa sijaitsevan kiinteistön 272-44-1-22 pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

1. Alue tulee puhdistaa sellaiseen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueelta tulee poistaa pilaantuneet maa-ainekset, joiden arseenin, elohopean, kobolttin, kuparin, nikkelin ja sinkin pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 ylemmät ohjearvot. Lisäksi alueelta tulee poistaa jätteensekaiset maa-ainekset, jotka sisältävät jätettä yli 10 tilavuusprosenttia.
2. Päätös on voimassa viisi vuotta. Mikäli puhdistamiselle on tarpeen hakea lisää aikaa, on asiasta tehtävä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi perusteltu esitys. Esitys on toimitettava tiedoksi myös Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

3. Ulkopuolisten pääsy alueelle on estettävä tarvittaessa. Puhdistettava alue on varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
4. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että

pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

5. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 9 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottopaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineita.
6. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavat haitta-ainepitoiset maa-ainekset on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.
7. Kaivettuja maa-aineita voidaan tarvittaessa välivarastoida kaivalueiden läheisyydessä esim. näytteiden analysoinnin vaatiman ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Valvoja voi tarvittaessa antaa määräyksiä maa-ainesten peittämisestä tai muista tarvittavista toimenpiteistä.
8. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

9. Puhdistettavalla alueella voidaan hyödyntää sieltä kaivettavia maa-aineita, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustavoitteita ja jotka sisältävät jätettä alle 10 tilavuusprosenttia. Hyötykäytettäviä maa-aineita ei saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen.
10. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä.
11. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava ja merkittävä kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin. Selvitys maa-ainesten hyötykäytöstä on liitettävä määräyksessä 19 edellytettyyn loppuraporttiin.

Maa-ainesten kuljettaminen

12. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi ja liikenne on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Lisäksi pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

13. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Pilaantuneen veden käsittely

14. Pilaantuneen maan kaivantoihin mahdollisesti kertyvästä vedestä on otettava edustavia vesinäytteitä. Näytteistä on tutkittava alueella tehdyissä maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.
15. Tarvittaessa vesi on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla. Jos kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, on veden viemärointiin pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä.

Tiedottaminen, valvonta, kirjanpito ja raportointi

16. Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.
17. Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.

18. Työn aikana on pidettävä kirjaa näytteenottosuunnitelman mukaisesti maaperänäytteenotosta, eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista ja määristä sekä puhdistettavalla alueella hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista, määristä ja hyödyntämispaikoista.
19. Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta, kirjanpitoliedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista, haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä. Raporttiin on liitettävä yhteenveto pilaantuneiden maa-ainesten siirtoasiakirjoista.

Loppuraportti on toimitettava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle kolmen kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen

pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka on otettava arvioinnissa huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän ja pohjaveden puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta maaperää puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä todetaan uusia haitta-aineita, maaperässä todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea pilaantunutta maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräykset 17.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Määräyskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (*pilaantunut alue*) tulee puhdistamaan siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. (Määräykset 1.–2.)

Pilaantuneen maan kaivualueet on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle. (Määräys 3.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Määräykset 3., 4., 7.–9. ja 12.)

Jätelain 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 5.)

Jätelain 29 §:n mukaisesti maaperän ja pohjaveden puhdistustyön yhteydessä kaivettavat jätejakeet on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. (Määräys 5.)

Jätelain 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (Määräys 6.)

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. (Määräys 12.)

Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (179/2012) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 12.)

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 24 §:ssä. (Määräys 12.)

Ympäristönsuojelulain 209 § n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 10., 13. ja 14.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan ylemmät ohjearvot alittavien maa-ainesten hyötykäyttö puhdistettavalla alueella. Maita ei kuitenkaan saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen, jottei niistä aiheudu riskiä orsi-/pohjaveden laadulle. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia,

jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (Määräykset 9. ja 11.)

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavan alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräykset 14. ja 15.)

Ympäristönsuojelulain 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 16.–19. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehty näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 3, 4, 11, 24 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (1272/2020) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2021

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 550 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2021 (1272/2020) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 10 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2021 (1272/2020) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa viisi vuotta päätöksen antopäivämäärästä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Tiedoksi

Kiinteistön omistaja (sähköisesti)
Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla. Tieto kuulutuksesta julkaistaan Kokkolan kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Tietojärjestelmään merkitseminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 2 olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vesihuoltoryhmässä. Lisätietoa asiasta antaa Iiris Huovari (iiris.huovari@ely-keskus.fi) ja Katja Viitaniemi (katja.viitaniemi@ely-keskus.fi).

Hyväksyntä

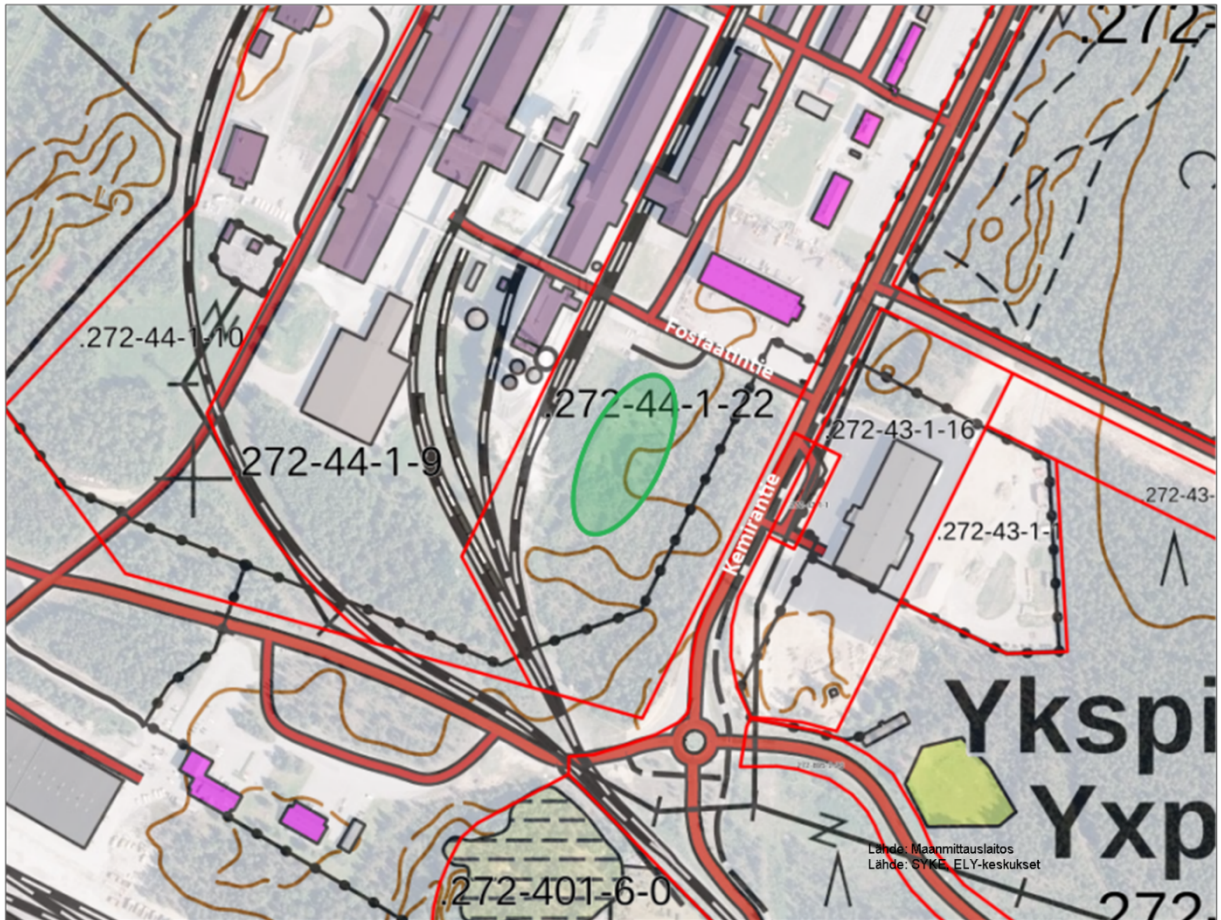
Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Päätöksen on esitellyt tarkastaja Iiris Huovari ja ratkaissut vesihuoltoryhmän päällikkö Nico Karlström.

Liitteet

Liite 1. Puhdistettavan alueen sijaintikartta
Liite 2. Valitusosoitus

Liite 1. Puhdistettavan alueen sijaintikartta

Ympäristökarttapalvelu Karpelo
09-joulu-2021

1: 4 175

0,2 0 0,10 0,2 km

ETRS-TM35FIN

Liite 2. Valitusosoitus ELY-keskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Milloin päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vaatimatta, päätös katsotaan

tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä päätökseen merkitystä postiinjättöpäivästä, ellei muuta näytetä. Milloin päätös on lähetetty sähköisenä viestinä vastaanottajan suostumuksella, se katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Virkakirjeen

katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Jos kyseessä on yleistiedoksianto tai julkinen kuulutus, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen/kuulutuksen julkaisemisesta.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei

tarvitse esittää, jos: 1) päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa; 2) asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa; 3) valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle. Valitus liitteineen voidaan toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen voi tehdä Vaasan hallinto-oikeuteen myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Suljetussa laitoksessa oleva voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle ja tämän on toimitettava valitus viipymättä toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, Vaasa, 4. krs

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: Kirjaamo 029 56 42780

Puhelinvaihde: 029 56 42611

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: ma-pe klo 8.00-16.15

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja EPOELY/3580/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/3580/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Karlström Nico 15.12.2021 10:35

Esittelijä Huovari Iiris 15.12.2021 10:35